

Létkérdések — A látható és a láthatatlan emberről

SZEGED

2009. október 6. kedd, 19.00

Az Új Akropolisz szegedi központja,
Juhász Gyula utca 36.

BUDAPEST

2009. október 15. csütörtök, 18.30

Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6-8.

SZÉKESFEHÉRVÁR

2009. október 21. szerda, 18.30

Az Új Akropolisz helyisége, Helyőrségi Klub, Malom u. 2.

Kilencrészes tanfolyam a gyakorlati filozófia alapjairól

- Ép testben ép lélek. – De milyen az ép lélek? Mit jelent a „lelki béke”?
- Amíg az ember tanul, fiatal marad. – Mit, hogy érdemes tanulni egy életen át?
- A lélek olyan, mint a Hold: a szellem fényét tükrözi vissza. – Mi tartozik a lelki és szellemi részünkhöz?

Belépődíj: 600 Ft, diákoknak és munkanélkülieknek 500 Ft.

Létkérdések — A belső harcról

GYŐR

2009. október 5. hétfő, 18.00

Az Új Akropolisz helyisége, Helyőrségi Klub, Malom u. 2.

SZEGED

2009. október 13. kedd, 19.00

Az Új Akropolisz szegedi központja,
Juhász Gyula utca 36.

BUDAPEST

2009. október 22. csütörtök, 18.30

Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6-8.

„Ha egy ember ezreket és ezreket tud legyőzni a csatában, míg egy másik le tudja győzni önmagát, bizony a másodiké a nagyobb dicsőség. Mert az önmagunkon aratott győzelem a legnagyobb győzelem...” (Buddha)

Belépődíj: 600 Ft, diákoknak és munkanélkülieknek 500 Ft.

Tesla — briliáns elme és kivételes ember

SZEGED

2009. október 6. kedd, 19.00

Eötvös L. Kollégium, Tisza Lajos krt. 103.

Az előadás része az Eötvös-estéknek és az Őszi Kulturális Fesztiválnak.

A belépés díjtalan.

A varázsgyűrű

Platón az *Állam* című művében Gügész példáján mutatja be, hogy mi történik, ha egy ember idő előtt jut hatalomhoz. Miből látszik, hogy túl korán tett szert valaki hatalomra? Arról, hogy nem a saját és mások javára használja fel képességét, erejét, amellyel fölénybe került másokkal szemben, hanem csakis a saját érdekeire összpontosít, nem ügyelve arra, hogy ezzel esetleg megsért-e másokat.

Mi is történt Gügésszel, az egyszerű pásztorral, aki egy olyan gyűrű birtokába jutott, amely tetszése szerint láthatatlanná varázsolhatta? Segítségével meggyilkolta az uralkodót és ő maga lett királlyá. Feltételezhetjük, hogy milyen módon hatalomra jutott, olyan vezető is maradhatott: továbbra is átgázolt mindenkin, aki útjában állt, visszaélt hatalmi fölényével.

Gügész mítoszát, amely a görög városállamokban közismert volt, arra használja Platón, hogy bebizonyítsa: az igazságtalanság sem a társadalomnak, sem az elkövetőjének nem tesz jót. A közöset sértő személyes érdek hosszú távon romba dönti az egész építményt. Így is történt: Hérodotosz elbeszélése szerint a lüdi állam Gügész utódjainak ötödik generációjában összeomlott.

Azt az értékrendet, amely helyt ad a közös és az egyéni növekedésnek egyaránt, de mintegy egybeolvasztva a kettőt, a megfelelő nevelés segítheti beégetni a lélekbe. „*Ami nem jó a méhkasnak, az nem jó a méhnek sem*” – ismétli az allegória nyelvén Marcus Aurelius római császár. A közös jóra kell törekedni, amelyben az egyéni képességek összeadódnak, nem pedig egymás ellen irányulva szembefordítják az embereket. Így a társadalom stabil lesz, és mindenki jól jár.

A nevelés folyamatában óriási szerepe van annak, hogy a lélek megtisztuljon a gyengeségeitől, kigyógyuljon a betegségeiből, mint amilyenek a mértéktelenség, a gyávaság, a tudatlanság és az igazságtalanság, hogy helyüket az erények, a belső erők foglalhassák el: a mértékletesség, a bátorság, a bölcsesség és az igazságosság. Az ilyen belső szövetségekkel megerősödve sokkal kisebb a veszélye annak, hogy elvakítsa az embert az önzése, amikor megkísérti valamilyen külső hatalom.

Csak az gyakorolhat mások fölött hatalmat, aki előzőleg belülről megedzette magát és megszerezte az uralmat önmaga felett. A külső érvényesülés a „mit birtokoljon és kinek parancsoljon” tervezgetése helyett önmagával tervez: milyenné váljon, mit tudjon, mitől tisztuljon meg... Figyelme a látszattól, a rajta kívül álló, elveszíthető értékektől az el nem tulajdoníthatókra irányul. Önmagától követel, nem pedig másoktól.

Valle-Inclán spanyol író egyik művében, alig pár oldalon megindítóan vázolja fel az utat attól a Gügésztől, aki vak lévén képes volt elvakítani másokat, addig a Gügészig, akinek a szeme megnyílt a láthatatlanra. Tapasztalatok, fájdalmak, tanulás és fokozatos felébredések kísérik fogékony lelkét az önzéstől a szellemi felébredésig vezető éresi úton. Így zárul be Gügész gyűrűje: az ember az út elején, kicsinysége folytán, igyekszik minél nagyobb részt kiszakítani magának a közösből, de az út végén visszatalál az egész nagy, láthatatlan harmóniájához. Már nem él vissza az erővel, nem elvesz, hanem hozzátesz az államhoz, amely minden embernek helyet ad, és lehetővé teszi mindenki fejlődését.

Deák Szilvia

Az Új Akropolisz magyarországi elnöke

Létkérdések – A szenvedés okairól

BUDAPEST

2009. október 6. kedd és október 29. csütörtök, 18.30

Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6-8.

SZEGED

2009. október 8. csütörtök és október 20. kedd, 19.00

Az Új Akropolisz szegedi központja, Juhász Gyula utca 36.

PÉCS

2009. október 8. csütörtök, 18.30

Az Új Akropolisz pécsi központja, Tábor utca 12.

GYÖR

2009. október 12. hétfő, 18.00

Mandala Teaház, Sarkantyú köz 7.

SZÉKESFEHÉRVÁR

2009. október 28. szerda, 18.30

Az Új Akropolisz helyisége, Helyőrségi Klub, Malom u. 2.

Előadás és beszélgetés

„Van, aki szenved ezen a világon, és szenved a túlvilágon is. Mindkét világban szenved, aki rosszat tesz.” (Buddha)

Belépődíj: 600 Ft, diákoknak és munkanélkülieknek 500 Ft.

A harc útjai

BUDAPEST

2009. október 10. szombat, 16.00

Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6-8.

- „A lovagság az élet költészete.” (Schlegel)
- A belső és a külső harc kapcsolata
- Beszélgetés és gyakorlatok három különböző kor és társadalom lovagi eszményéről: magyar lovagrendek, azték és japán hagyomány

Belépődíj: 500 Ft, diákoknak és munkanélkülieknek 400 Ft

A válság három arca

SZÉKESFEHÉRVÁR

2009. október 10. szombat, 18.00

Mokka Kultúrkávézó, Kossuth u. 3.

Kávéházi beszélgetés

A belépés díjtalan.

Félelem a változástól

SZEGED

2009. október 14. szerda, 18.00

Assam Teaház, Dugonics tér 11.

Teaházi beszélgetés

Az előadás része az Őszi Kulturális Fesztiválnak.

A belépés díjtalan.

A mindennapok hőse

Mostanában sok minden nem „menő” már, mint például a hősiesség, az élet hősi felfogása. Könyvekbe való témának tartják, ráadásul nem is a történelemkönyvekbe, hanem a gyerekeknek szóló fantasztikus történetek közé illőnek. Ezek a mese- vagy mozihősök szórakoztatják el őket, hacsak fel nem bukkan egy újabb pszichológus, aki azzal áll elő, hogy az efféle meséktől sérül a gyerekek lelkivilága.

De a divathullámoktól eltérően, az élet gazdag tárházában sokkal több hősiességgel találkozhatunk, mint amit annak tartunk. Nem a nagy emberekről van most szó, akik az irigy, besározó rágalmak ellenére is saját fényüket sugározzák a múltból, nem. A kis, hétköznapi hősről beszélünk, akik bátor tetteket visznek véghez titánokhoz méltó erőki-fejtéssel, bár nem haladták meg az emberi szintet.

Mindenkinek megvan a saját mérete. Mindenkinek megvannak a maga érzelmei és gondolatai, álmai és törekvései. Mindenki vágyik arra, hogy többé és jobbra váljon, hogy egy kicsit hozzátehesen a világhoz... És mindenki, akire mindezek jellemzőek, ott él a mindennapok hőse, aki nem sajnálja az erejét arra, hogy álmaiból minél többet megvalósítson.

Ha egy tehetséges író megírná ezeknek a névtelen szereplőknek a viszontagságait, akkor tolforgatásától a szereplők hőökké, a viszontagságok pedig hőstettekké nemesülnének, mert képes lenne kiemelni minden tapasztalat és minden pillanat értékét.

Amikor az ókori filozófia magasztalta és elismerté tette a hősöket, akkor ezt, azt hiszem, nem csak a harctéri hőstetteik vagy a különleges testi-lelki teljesítményük miatt tette. Nem egy filozófusnál

vélek felfedezni halk, finom ösztönzést arra, hogy kövessük ezeket a hősöket a saját, egyszerű életünkben is, abból a harcállásból kiindulva – miért is ne lenne az? –, amely a sorstól mindenkinek megadatott.

Az élet hősi felfogása nem merül ki egyetlen csatában, ahogyan nemcsak egyetlen egy nehéz helyzet fordult elő, amelyből győztesen kerültünk ki. Ezért beszélünk életfelfogásról, és nem csupán az élet egyik-másik pillanatáról. Az életfelfogás olyan, mint egy irány, egy út, amely több-kevesebb kacskaringóval bár, de egy adott célhoz vezet.

A hősiesség tehát azt jelenti, hogy minden napunkat, minden tettet próbának fogjuk fel, amelyben az összes erőnket megmozgatjuk, a fizikaitól az intelligencia és a lélek finom erejéig. Olykor elbukunk, de ugyanannyiszor fel is állunk... Látod a hőst magadban? Adj neki helyet, és meglátod, olyanná szilárdul majd benned, mint egy belső tartóoszlop.

Legyünk mindannyian hősiések: váljunk másmilyenné, jobba, legyünk tiszták, becsületesek és észszerűek, kövessük a természeti filozófiát egy olyan korban, amelyben a legtöbb ember a semmiségeknek és a tudatlanságnak élve önpusztításba sodródik.

Delia Steinberg Guzmán

Az Új Akropolisz nemzetközi elnöke

AJÁNLÓ

Ahol a kövek tudnak beszélni – A Magyar Nemzeti Múzeum Lapidáriuma

A latin *lapis*, vagyis kő szóból származó lapidárium kőtárat jelent. Gondolhatnánk, valami életelen kőraktárba lépünk, amikor megkeressük a múzeum legalsó szintjét, már csak azért is, mert jórészt sírköveket állítanak ki az 1998-ban megnyitott, mintegy kétszáz római emléket bemutató gyűjteményben. Mégis, körbejárva a kétszintes kiállítóteret, megelevenedik előttünk Pannonia provincia és az, hogyan szemlélték a rómaiak a halált.

Ezek a sírkövek sokkal többet elmondanak, mint a ma szokásos sírjelek: a kiállítás darabjain az elhunyt nevén, gyakran foglalkozásán kívül ott látjuk Héraklész, Minervát, Dionüszoszt és más isteneket, mitológiai jeleneteket, szimbólumokat. Több síremléken feltűnik például az örökké fiatal, gyermekként ábrázolt *genius*, vagyis az emberben újra és újra testet öltő lélek. A sírköveken kívül ékes szarkofágok, fogadalmi táblák, például Mithras-oltárok és egy teljes egészében megmaradt mozaikpadló (egy nemesvamos-balácapusztai villából) várják a látogatót, akinek a részletes kultúrtörténeti ismereteket és szómagyarázatokot tartalmazó tárlatvezető kötet (Nagy Mihály: Lapidárium, a Magyar Nemzeti Múzeum régészeti kiállításának vezetője, amely a múzeum boltjában kapható) is segít az időutazásban.

SZELLŐZTETŐ

Egy játékos barangolásra – avagy egy barangolós játékra – hívja olvasóinkat a Szellőztető rovata.

Biztosan többen tapasztalták, hogy ha messziről jött vendégeknek mutatják be városukat, falujukat, akkor egy kicsit az idegen szemével nézve maguk is jobban felfedezik lakóhelyük szépségeit, amelyek nem is olyan rejtettek, csak éppen nem figyelünk rájuk. Játékunk célja éppen ez: észrevenni a szépet és értékest magunk körül.

A török-magyar háborúkkal terhelt, vérzivataros 16. század szülötte Wathay Ferenc, aki író, költő, festő volt, de leginkább kiváló katonaként öregbítette családjá hírnevét. Csesznek várából indult el tizenhét évesen. Kalandos élete során részt vett Veszprém, Várpalota és Székesfehérvár visszafoglalásában, Győr várának védelmében, apja nyomán pedig Csesznek várának kapitányhelyettese lett. Többször is fogságba került, de mindannyiszor megszökött, míg végül a hírhedt Héttorony börtönbe zárták.

Hol található a képen látható szobor?

A: Isztambul B: Csesznek C: Székesfehérvár

A helyes válasz megtekinthető a honlapunkon.

Létkérdések – Az ételelvekről

BUDAPEST
2009. október 14. szerda és november 5. csütörtök, 18.30
Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6-8.

SZEGED
2009. október 14. szerda és október 27. kedd, 19.00
Az Új Akropolisz szegedi központja, Juhász Gyula utca 36.

PÉCS
2009. október 15. csütörtök, 18.30
Az Új Akropolisz pécsi központja, Tábor utca 12.

GYŐR
2009. október 19. hétfő, 18.00
Mandala Teaház, Sarkantyú köz 7.

Előadás és beszélgetés

„Belépődíj: 600 Ft, diákoknak és munkanélkülieknek 500 Ft.

Játszóter-takarítás

SZEGED
2009. október 17. szombat, 08.00

Találkozó 7.45-kor az Új Akropolisz szegedi központjában (Juhász Gy. u. 36.) vagy 8 órakor a tarjáni Víztorny téren.

A tarjáni játszótereket takarítjuk a Környezetgazdálkodási Kft-vel együttműködve. Szombaton délelőtt 8–10 óráig több kis játszóteret tisztítunk meg.

Mágikus Trilla

SZEGED
2009. október 17. szombat, 10.00
Az Új Akropolisz szegedi központja, Juhász Gy. u. 36.

Játszószínház 4–10 éves gyerekeknek
Belépődíj: 400 Ft.

Arany arányok

... avagy a természet geometriája

GYŐR
2009. OKTÓBER 20. KEDD, 18.00
Mandala Teaház, Sarkantyú köz 7.

BUDAPEST
2009. október 31. szombat, 18.00
Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6–8.

•Mitől szép a természet?
•Aranymetszés, spirálok, sorozatok
Belépődíj: 500 Ft, diákoknak és munkanélkülieknek 400 Ft.

Létkérdések – A lélek halhatatlanságáról

BUDAPEST

2009. október 21. szerda, 18.30
Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6-8.

PÉCS

2009. október 22. csütörtök, 18.30
Az Új Akropolisz pécsi központja,
Tábor utca 12.

GYŐR

2009. október 26. hétfő, 18.00
Mandala Teaház, Sarkantyú köz 7.

SZEGED

2009. október 28. szerda és november 3. kedd, 19.00
Az Új Akropolisz szegedi központja,
Juhász Gyula utca 36.

SZÉKESFEHÉRVÁR

2009. november 4. szerda, 18.30
Az Új Akropolisz helyisége, Helyőrségi Klub, Malom u. 2.

Előadás és beszélgetés

Belépődíj: 600 Ft, diákoknak és munkanélkülieknek 500 Ft.

Szilárd Leó

SZEGED

2009. október 21. szerda, 19.00
Az Új Akropolisz szegedi központja,
Juhász Gyula utca 36.

„Ismerd fel a dolgok között az összefüggéseket és az emberi viselkedés törvényeit, hogy tisztában legyél vele, mit teszel.”

Szilárd Leó

Az előadás része az Őszi Kulturális Fesztiválnak.

A belépés díjtalan.

Létkérdések – Az igazságszágról

BUDAPEST

2009. október 28. szerda, 18.30
Az Új Akropolisz Központja, Rigó u. 6-8.

PÉCS

2009. október 29. csütörtök, 18.30
Az Új Akropolisz pécsi központja,
Tábor utca 12.

GYŐR

2009. november 2. hétfő, 18.00
Az Új Akropolisz győri központja,
Babits M. u. 16.

SZEGED

2009. november 4. szerda és november 10. kedd, 19.00
Az Új Akropolisz szegedi központja,
Juhász Gyula utca 36.

SZÉKESFEHÉRVÁR

2009. november 11. szerda, 18.30
Az Új Akropolisz helyisége, Helyőrségi Klub, Malom u. 2.

Előadás és beszélgetés

„Belépődíj: 600 Ft, diákoknak és munkanélkülieknek 500 Ft.

Azt mondták... az életről és a halálról

„Az ember nem arra születik, hogy kimustrált alkatrészként eltűnjön a történelemben, hanem hogy megértse sorsát, szembenézzen halandóságával, és – most egy igencsak ódivatú kifejezést fognak hallani tőlem: – hogy megmentse a lelkét.”

(Pilinszky János)

„Az emberek életnek nevezik egy lélek megtestesülését itt a földön. Halálnak pedig azt hívják, amikor ugyanaz a lélek, miután levetette ezt a testruhát, a másik világ felé távozik, hiszen itt már nincs maradása.”

(Delia Steinberg Guzmán)

„A megsemmisülés nem kelt bennem retteget, hiszen kipróbáltam már, mielőtt megszülettem.”

(Mark Twain)

„Ha valóban meg akarjátok látni a halál szellemét, tárjátok szélesre szíveteket az élet teste előtt. Mert az élet és a halál egy, mint ahogyan egy a folyó és a tenger is.

Reményeitek és vágyaitok mélységében ott rejtőzik csendes tudások a túlsó világról, és miként a hó alatt álmódó magok, szívetek a tavaszról álmodik.”

(Khalil Gibran)

„Jó a halál, nem is egy: amely elragad, az csak utolsó.”

(Epikurosz)

„Az élet mindig ott a legnehezebb, ahol él az ember.”

(Oscar Wilde)

„Az ember még az életét sem ismeri, hogyan akarja ismerni a halált?”

(Konfuciusz)

„Vannak, akik úgy érzik, újjászületnek, ha valami nagy csapás – háború, nyomor – sújtja őket. Az elemi szükségletekhez való visszatérés fiatalító fürdőként hat rájuk; a halál szomszédságára van szükségük ahhoz, hogy újra megérezzék az élet ízét.”

(Gustave Thibon)

„Senki sem ígérte, hogy az élet harmonikus, döccenő nélküli. Anyám azt mondta, egyet tanulj meg: hétfőn hétfő, kedden kedd. Egyik sem ikertestvér. Hogy mit hoz a kedd, azt ne kezd el siratni félelmedben hétfőn. Hogy mit adhat a kedd, azt ne tervezd hétfőn. Hátha nem hozza be. Az egyik nap ilyen, a másik olyan. Egyetlen egyet kell megjegyezni, ha harmonikusan élni akarsz. Ha jót hoz, akkor józanul viseld, hogy most örömed van. Józanul és fegyellemmel. És ha baj van, azt is viseld józanul és fegyellemmel. Engem erre neveltek.”

(Szabó Magda)

„Aludtam, és azt álmodtam: az élet öröm.

Felébredtem, és azt láttam: az élet kötelesség.

Dolgoztam, és azt láttam: a kötelesség öröm.”

(Rabindranath Tagore)

Alkosd és ápold lelkedet, mint egy kertet, vigyázz az élet évszakaira, mikor a gyomlálás, a gazszedés, a trágyázás ideje van, s a másakra, mikor minden kivirul lelkedben, s illatos és buja lesz, s megint a másakra, mikor minden elhervad, s ez így van rendjén, s megint a másakra, mikor letakar és betemet fehér lepleivel mindent a halál. Virágozz és pusztulj, mint a kert: mert minden benned van. Tudjad ezt: te vagy a kert és a kertész egyszerre.”

(Márai Sándor)

„Paradoxon, hogy épp a modern társadalomban vált mitikus fogalomká a halál, mely pedig az élet szerves része, szükségszerű befejezése, minden emberi munka, alkotás, haladás legfőbb serkentője.”

(Örkény István)

„Századokon át az volt az emberek fő gondja, milyen lesz az élet a halál után. Úgy látszik, ma először arra kell válaszokat keresnünk, milyen lesz az élet a halál előtt.”

(Szent-Györgyi Albert)